

BIP Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<https://archiwum.bip.kprm.gov.pl/kpr/form/r2588449368784,Projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-zatrudnieniu-socjalnym-oraz-o-zmianie-ustawy-o.html>

2021-10-25, 09:18

Numer projektu	UD212
Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
Rodzaj dokumentu	projekty ustaw
Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie	Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176), zwana dalej również „ustawą”, przeciwdziała marginalizacji grup społecznych oraz skutkom wykluczenia społecznego poprzez reintegrację zawodową i społeczną realizowaną przez centra i kluby integracji społecznej oraz w postaci instytucji zatrudnienia wspieranego. Zmieniająca się sytuacja na rynku pracy na przestrzeni ostatnich lat, w szczególności pozostawanie bez zatrudnienia osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, często borykających się ze sprzężonymi problemami żywymi, powoduje konieczność zmiany ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Intencją ustawodawcy jest motywowanie osób wykluczonych społecznie do podjęcia reintegracji zawodowej i społecznej w celu wykształcenia odpowiednich postaw życiowych, pełnienia ról społecznych zarówno w miejscu pracy czy zamieszkania oraz odbudowania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

W związku z funkcjonowaniem ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym w obrocie prawnym od ponad 17 lat, koniecznością stała się nowelizacja jej przepisów w celu dostosowania rozwiązań w niej przyjętych do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, w szczególności uwzględniających sytuację na rynku pracy. Przede wszystkim, przyjęte w projekcie ustawy o zmianie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rozwiązania skupiają się na uczestniku zajęć w Centrum Integracji Społecznej (CIS) – osobie wykluczonej społecznie, która nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb własnym staraniem. Proponowane rozwiązania mają w szczególności zachęcić osobę wykluczoną społecznie do podjęcia aktywnych działań, poprzez uczestnictwo w zajęciach organizowanych przez CIS w celu zdobycia kompetencji i kwalifikacji umożliwiających podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Po pierwsze, projekt ustawy zakłada rezygnację z obowiązku spełnienia przesłanki ubóstwa decydującej o dostępie do instrumentów przewidzianych w ustawie. Zmiana ta wynika z faktu, że podstawową kwestią decydującą o możliwości skorzystania ze wsparcia przewidzianego w ustawie jest wykluczenie społeczne (sytuacja uniemożliwiająca lub ograniczająca uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym). Ubóstwo zaś, mogące być zarówno przyczyną, jak i skutkiem wykluczenia społecznego nie powinno mieć decydującego wpływu na dostęp do określonego w ustawie wsparcia, którego celem jest włączenie społeczne i zawodowe. Dodatkowo, w przypadku osób wymienionych w art. 1 ust 2 pkt 1-4 i pkt 6-8 ustawy, decyzję o skierowaniu do CIS podejmuje ośrodek pomocy społecznej, który z zasady decyzję o skierowaniu do Centrum opierał na kryterium dochodowym uprawniającym do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej. W rezultacie w wyniku zmiany ustawy, osoby, których sytuacja życiowa faktycznie powoduje wykluczenie społeczne i zawodowe, a dochód nieznacznie przekracza kryterium dochodowe (np. ze względu na to, że prowadzą wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami) będą mogły zostać skierowane do CIS.

Po drugie, w projekcie ustawy przewidziane zostało podwyższenie wysokości świadczenia integracyjnego przysługującego uczestnikowi zajęć w CIS. Projekt ustawy zakłada, iż z tytułu uczestnictwa w zajęciach w centrum uczestnikowi przysługuje świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych (dotychczas 100% zasiłku). Uczestnikami zajęć w centrach są osoby, które wymagają szczególnej pomocy, stąd też zakres usług świadczonych przez CIS zawiera elementy szeroko pojmowanej edukacji, umożliwiającej powrót do pełnienia ról społecznych oraz przywracania wśród uczestników zdolności świadczenia pracy na otwartym rynku pracy. Faktycznie uczestnicy zajęć w Centrum wykonują określone zadania w ramach programu reintegracji zawodowej i są zobowiązani do regularnego uczestnictwa w zajęciach. Jednocześnie warto podkreślić, że część uczestników może ponosić dodatkowe koszty np. koszt dojazdów do Centrum czy do miejsc, gdzie realizują program reintegracji zawodowej. Warto zwrócić uwagę, że świadczenie integracyjne, które otrzymuje uczestnik Centrum, wlicza się do kryterium dochodowego, a co za tym idzie uczestnik Centrum pobierając świadczenie integracyjne może utracić prawo do korzystania z świadczeń pomocy społecznej. Ponadto, podniesienie wysokości świadczenia integracyjnego do 120% zasiłku dla bezrobotnych, będącego dla osób wykluczonych społecznie często jedynym źródłem utrzymania w trakcie realizowania reintegracji zawodowej i społecznej w ramach Centrum, ma również istotne znaczenie ze względu na ich sytuację bytową.

Ponadto w projekcie zaproponowano również rezygnację z obniżonej wysokości świadczenia integracyjnego w okresie próbnym. Rozwiązanie to będzie dodatkową motywacją do większego zaangażowania uczestnika w działania podejmowane przez CIS. Zmiana ta wynika także z faktu, że uczestnik ponosi koszty związane z udziałem w zajęciach od momentu ich rozpoczęcia.

Kolejna zmiana dotyczy uelastycznienia czasu pobytu w CIS. Obecne przepisy przewidują, że czas dziennego uczestnictwa w CIS wynosi przynajmniej 6 godzin dziennie. Projekt ustawy umożliwi większą swobodę ograniczając się do wskazania tygodniowego czasu pobytu w CIS do min. 30 godzin.

Projekt przewiduje również możliwość przedłużenia okresu uczestnictwa w CIS. Z uwagi na to, że do CIS trafiają osoby, które wymagają zastosowania bardziej wymagających i jednocześnie czasochłonnych działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, projekt ustawy zakłada, że czas uczestnictwa w zajęciach CIS będzie mógł zostać przedłużony do 24 miesięcy (obecnie 18 miesięcy).

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, w okresie uczestnictwa w Centrum na wniosek uczestnika, kierownik Centrum może przyznać do 6 dni wolnych od zajęć w Centrum, za które przysługuje świadczenie integracyjne w pełnej wysokości. Liczba wolnych dni nie jest uzależniona od długości okresu uczestnictwa. Z doświadczenia wynika, że w przypadku wielomiesięcznego programu wskazana dotychczas w ustawie ilość dni wolnych jest niewystarczająca. Taki stan rzeczy może prowadzić do sytuacji, w których uczestnik CIS, nie mogąc z przyczyn od siebie niezależnych (np. ze względu na konieczność opieki nad dzieckiem, lub niesamodzielnym członkiem rodziny) uczestniczyć w zajęciach, nie zakończy realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego. Dlatego projekt ustawy przewiduje zwiększenie dni wolnych do zajęć do 6 dni dodatkowych w przypadku przedłużenia uczestnictwa. Dodatkowo, zgodnie z obecnym brzmieniem art. 15 ust. 7a ustawy, w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, za okres niezdolności do uczestniczenia w zajęciach wskutek choroby potwierdzonej przez lekarza, nie dłuższy niż 14 dni, świadczenie integracyjne ulega zmniejszeniu o 1/40 za każdy dzień niezdolności. Za każdy kolejny dzień niezdolności do uczestniczenia w zajęciach w Centrum świadczenie nie przysługuje. Biorąc pod uwagę, że uczestnikami Centrum, mogą być zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy, m.in. osoby niepełnosprawne, chore psychicznie, uzależnione od alkoholu lub narkotyków, które w większym stopniu narażone są na choroby i dolegliwości uniemożliwiające podjęcie zajęć w Centrum, proponuje się zmianę limitu dni nieobecności z powodu choroby z 14 do 21 dni.

Odnosnie instytucji zatrudnienia wspieranego projektodawca proponuje zmianę okresu, na który pracodawca zobowiązuje się zatrudnić uczestnika lub absolwenta CIS lub KIS z 12 miesięcy do 6 miesięcy w zamian za refundację części wynagrodzenia do wys. 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne. Obecne rozwiązanie zobowiązujące pracodawcę do zatrudnienia przez okres 12 miesięcy nie przynosiło zamierzonych rezultatów.

Ponadto, projekt ustawy zawiera propozycję zmian usprawniających funkcjonowanie CIS i KIS. W pierwszej kolejności projekt porządkuje kwestie związane kadrami CIS. W art. 11 ust. 1 ustawy określony został katalog pracowników centrum. Z tej grupy wyłączone zostały osoby prowadzące reintegrację społeczną i zawodową oraz kierownik centrum. W projekcie ustawy wprowadzono pojęcie kadry centrum, do której zaliczają się zarówno osoby dotychczas wskazane jako pracownicy centrum, jak również osoby prowadzące reintegrację społeczną i zawodową oraz kierownik centrum. Modyfikacja ta pozwoli zaliczyć w skład kadry centrum także osoby, które świadczą swoje usługi na podstawie umów cywilnoprawnych.

Istotną zmianą usprawniającą funkcjonowanie KIS, a dodatkowo odciążającą pracę ośrodków pomocy społecznej, jest rozszerzenie katalogu warunków uprawniających do uczestnictwa w KIS, poprzez wprowadzenie możliwości skierowania do KIS klienta pomocy społecznej, z którym OPS nie zawarł kontraktu socjalnego.

Projekt przewiduje również możliwość otrzymania od marszałka województwa dotacji na zakup wyposażenia. Dotychczasowe przepisy uprawniały marszałka do przyznania dotacji jedynie na pierwsze wyposażenie CIS. W przypadku rozbudowy infrastruktury bądź otwarcia nowego warsztatu otrzymanie dotacji z tego źródła było niemożliwe.

Projekt proponuje również zmiany w zakresie sprawozdawczości CIS. Zmiana przepisów pozwoli na przygotowanie (w rozporządzeniu) formularza sprawozdawczego lepiej dopasowanego do działań CIS. Jednocześnie zmiany te pozwolą podnieść jakość gromadzonych informacji. Do ustawy wprowadzono także możliwość określenia przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego, w drodze rozporządzenia, wzoru sprawozdania dla KIS. Do tej pory sprawozdawczość tych podmiotów odbywała się w oparciu o formularze nieodpowiadające działaniom klubów, a jednocześnie utrudniające pozyskiwanie informacji zbiorczych. Zakres sprawozdania dla KIS będzie zbliżony do informacji dotyczących funkcjonowania CIS, co ułatwi bardziej kompleksową ocenę funkcjonowania podmiotów zatrudnienia socjalnego.

Dodatkowo proponowane zmiany przewidują również uprawnienia nadzorcze dla wojewody w celu weryfikacji zgodności stanu faktycznego z informacjami zawartymi we wniosku o przyznanie statusu CIS.

Biorąc pod uwagę zmieniającą się sytuację podmiotów zatrudnienia socjalnego, a także ich rolę w aktywizowaniu i reintegrowaniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w projekcie ustawy zaproponowano rozwiązania pozwalające ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego na tworzenie i wdrażanie rządowych i resortowych programów na rzecz rozwoju zatrudnienia socjalnego. Programy takie mogą być istotnym uzupełnieniem dotychczasowych źródeł finansowania CIS i KIS. Jednocześnie pozwalają one na testowanie i wdrażanie nowych rozwiązań, a także promowanie dobrych praktyk.

Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu	MRiPS
Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Stanisław Szwed Sekretarz Stanu
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	MRiPS
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	III kwartał 2021 r.
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	-

---

[Rejestr zmian](#)
